PREPRAVNÝ PORIADOK

PRE PRÍLEŽITOSTNÚ AUTOBUSOVÚ DOPRAVU ARRIVA Liorbus, a.s.

ARRIVA Liorbus, a.s.
Bystrická cesta 62
034 01 Ružomberok
Slovenská republika

IČO: 36403431
DIČ: 2020127835
www.arriva.sk/liorbus

Spoločnosť je zapísaná v OR Okresného súdu Žilina,
Oddiel: Sa, Vl. č.: 10334/L

a DB company

ARRIVA Liorbus, a.s. spoločnosť (ďalej len "dopravca") vydáva tento prepravný poriadok na vykonanie príslušných ustanovení zákona č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave účinnosťou od dňa 01.08.2022 a nahrádza doteraz platný Prepravný poriadok dopravcu zo dňa 03.05.2021.

Obsah

I. ÚVODNÉ USTANOVENIA 2
II. VÝKLAD POJMOV 2
III. DRUH DOPRAVY 2
IV. ROZSAH POSKYTOVANÝCH DOPRAVNÝCH SLUŽIEB 3
V. PREPRAVNÁ ZMLUVA 3
VI. ODSTÚPENIE OD ZMLUVY V PRÍLEŽITOSTNEJ AUTOBUSOVEJ DOPRAVE 4
VII. PREPRAVNÝ DOKLAD 5
VIII. VYKONANIE DOHODNUTEJ PREPRAVY 5
IX. PREPRAVNÉ A INÉ NÁHRADY 6
X. ZÁKLADNÉ POVINNOSTI DOPRAVCU 6
XI. PRÁVA DOPRAVCU 7
XII. PRÁVA A POVINNOSTI OBJEDNÁVATEĽA 8
XIII. PRÁVA A POVINNOSTI ÚČASTNÍKOV PREPRAVY 8
XIV. PREPRAVA BATOŽINY 9
XV. POSTUP PRI NÁJDENÍ ZABUDNUTEJ PRÍRUČNEJ BATOŽINY A INÝCH VECÍ 9
XVI. POSTUP VODIČA PRI DOPRAVNEJ NEHODE, POŽIARI, PORUCHE AUTOBUSU, ÚRAZU ALEBO NÁHLEHO OCHORENIA ÚČASTNÍKA PREPRAVY POČAS PREPRAVY 10
XVII. UPLATŇOVANIE PRÁV, REKLAMÁCIE 10
XVIII. OSOBITNÉ USTANOVENIA PRE MEDZINÁRODNÚ DOPRAVU 12
XIX. ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA 12

I. Úvodné ustanovenia

1.1. Tento prepravný poriadok je vyhotovený v súlade a na vykonanie príslušných ustanovení Zákona č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave (ďalej len „zák. č. 56/2012 Z. z.") a v súlade s Nariadením EP a Rady EÚ č. 181/2011 zo 16. februára 2011 o právach cestujúcich v autobusovej a autokarovej doprave (ďalej len „Nar. č. 181/2011").
1.2. Tento prepravný poriadok nadobúda účinnosť dňom jeho zverejnenia na webovom sídle Dopravcu.
1.3. Tento prepravný poriadok je návrhom Dopravcu na uzavretie prepravnej zmluvy medzi Dopravcom a Objednávateľom. Jeho obsah je súčasťou zmluvných práv a povinností účastníkov zmluvy.
1.4. Prepravný poriadok upravuje práva a povinnosti dopravcu, podmienky prepravy osôb, batožiny a reklamačný poriadok.

II. Výklad pojmov

2.1. „**Dopravca**" je prevádzkovateľ príležitostnej osobnej cestnej dopravy v rozsahu podľa tohto prepravného poriadku, ktorý má platné povolenie na prevádzkovanie osobnej cestnej dopravy, vydané v súlade s príslušnými predpismi Slovenskej republiky.

Dopravcom je:	ARRIVA Liorbus, a.s.
Obchodné meno:	**ARRIVA Liorbus, a.s.**
Sídlo:	**Bystrická cesta 62, 034 01 Ružomberok**
IČO:	36403431

Registrácia: Obchodný register Okresného súdu Žilina, oddiel: Sa, vložka číslo: 10334/L

2.2. „**Objednávateľ**" je fyzická alebo právnická osoba, ktorá u Dopravcu objedná prepravu osôb mimo pravidelné linky Dopravcu a na tento účel uzatvára s Dopravcom Prepravnú zmluvu.
2.3. „**Príležitostná doprava**" je doprava, ktorej hlavnou vlastnosťou je, že autobusom alebo autokarom prepravuje skupiny cestujúcich vytvorené z podnetu Objednávateľa.
2.4. „**Prepravná zmluva**" je zmluva o preprave osôb, ktorú na účely vykonania prepravy osôb uzatvárajú Dopravca a Objednávateľ. Prepravná zmluva je uzatvorená prijatím objednávky Objednávateľa Dopravcom v súlade s týmto prepravným poriadkom.
2.5. „**Prepravná povinnosť**" je povinnosť Dopravcu vykonať prepravu, ak sú splnené podmienky podľa tohto prepravného poriadku a nebránia tomu prepravné podmienky, najmä technický stav vozidla, priepustnosť cesty alebo bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky.
2.6. „**Prepravný doklad**" je dokladom zaznamenávajúcim vznik, obsah, zmenu a plnenie zmluvy o preprave osôb. Zodpovedný zástupca objednávateľa je povinný ho prekontrolovať a v doklade potvrdiť jeho správnosť.

III. Druh dopravy

3.1. Príležitostná autobusová doprava sa uskutočňuje na základe dohody s objednávateľom príležitostnej dopravy ako jednorazová zmluvná preprava dohodnutej skupiny cestujúcich po dohodnutej trase s dohodnutými zastávkami.
3.2. Dopravca prevádzkuje v súlade s týmto prepravným poriadkom vnútroštátnu a medzinárodnú príležitostnú prepravu osôb.

IV. Rozsah poskytovaných dopravných služieb

4.1. Dopravca príležitostnej dopravy má prepravnú povinnosť a povinnosti dopravcu len voči prepravovanej skupine cestujúcich; nemá prevádzkovú povinnosť ani tarifnú povinnosť.
4.2. Dopravca vykonáva príležitostnú dopravu osôb na základe uzatvorenej Prepravnej zmluvy za dohodnuté prepravné.
4.3. Z príležitostnej dopravy je vylúčená preprava autobusových zásielok a stojacich cestujúcich.
4.4. Používané autobusy a autokary musia byť popri označení obchodným menom dopravcu príležitostnej dopravy označené nápisom Zájazd.
4.5. Vozidlá Dopravcu nie sú bezbariérové.

V. Prepravná zmluva

5.1. Prepravnú zmluvu uzatvárajú Dopravca a Objednávateľ týmito spôsobmi:
  5.1.1. podpísaním zmluvného dokumentu označeného ako „Prepravná zmluva" alebo obdobným názvom, vyjadrujúcim obsahovo totožný právny úkon, v ktorom sú dohodnuté prípadné špecifické podmienky prepravy osôb odchylne od tohto prepravného poriadku a tarify; tento prepravný poriadok je neoddeliteľnou súčasťou takejto zmluvy,
  5.1.2. písomnou akceptáciou písomnej objednávky prepravy osôb Objednávateľom, doručenej Dopravcovi v súlade s týmto prepravným poriadkom, zo strany Dopravcu; zmluva o preprave osôb je uzavretá, ak bola písomná akceptácia objednávky Objednávateľa zo strany Dopravcu doručená do sféry Objednávateľa.
5.2. Objednávateľ je oprávnený doručiť Dopravcovi písomnú objednávku príležitostnej dopravy osôb:
  5.2.1. do sídla Dopravcu, uvedeného v obchodnom registri, prostredníctvom poštového doručovateľa alebo iným vhodným spôsobom,
  5.2.2. elektronickou poštou na e-mail Dopravcu, určený pre zasielanie objednávok dopravy, uvedený na webovom sídle Dopravcu.
5.3. Objednávateľ je povinný v objednávke špecifikovať:
  5.3.1. Identifikáciu objednávky,
  5.3.2. fakturačné údaje Objednávateľa a adresu na doručovanie, telefonický kontakt Objednávateľa, e-mailový kontakt,
  5.3.3. v prípade právnických osôb uviesť IČO, DIČ a IČ DPH,
  5.3.4. identifikáciu dopravcu,
  5.3.5. dobu trvania prepravy, dátum a presný čas, na ktorý požaduje dopravu vykonať,
  5.3.6. dátum, presný čas a miesto pristavenia vozidla,
  5.3.7. trasu, prípadne ďalšie požadované zastávky,
  5.3.8. dátum, čas a miesto ukončenia prepravy,
  5.3.9. ak Objednávateľ objednáva spiatočnú prepravu, alebo zájazd s viacerými zastávkami na trase, požadovaný časový interval čakania autobusu medzi príchodom do miesta určenia a odchodom z neho na ďalšie určené miesto,
  5.3.10. špecifikovať požiadavku využitia autobusu a približný počet kilometrov ak je potrebné prevážať z cieľovej zastávky do dielčích cieľov,
  5.3.11. uviesť ak účastníci prepravy sú osoby mladšie ako 18 rokov (kvôli označeniu autobusu upozorňujúce na prepravu detí),
  5.3.12. počet cestujúcich, pre ktorých má byť doprava vykonaná a počet autobusov, v ktorých má byť doprava objednaná, ak počet cestujúcich prekračuje štandardnú kapacitu autobusu,
  5.3.13. požadované vybavenie autobusu alebo autokaru; ak Objednávateľ požadované vybavenie neuvedie, má sa za to, že Dopravca je oprávnený vykonať prepravu autobusom v štandardnom vybavení,
  5.3.14. podpis a pečiatka objednávateľa.
5.4. Objednávateľ je povinný doručiť, príp. potvrdiť objednávku najneskôr 3 dni pred požadovaným termínom pristavenia vozidla tak, aby Dopravca mohol vzhľadom na povahu,

rozsah a dĺžku trvania požadovanej príležitostnej dopravy jej vykonanie riadne zabezpečiť. V prípade doručenia, resp. vykonania objednávky v termíne kratšom ako 3 dni pred požadovaným termínom pristavenia vozidla je Dopravca oprávnený k cene za prepravu pripočítať prirážku do výšky 50 % zo stanovenej ceny za prepravu.

5.5. Dopravca má právo Objednávku neprijať. V prípade neprijatia Objednávky je Dopravca povinný o tom Objednávateľa bez meškania upovedomiť.

5.6. Dopravca je oprávnený akceptovať doručenú objednávku písomnou akceptáciou s výslovným odkazom na tento prepravný poriadok, doručenou Objednávateľovi:

5.6.1. na adresu Objednávateľa, uvedenú v objednávke, prostredníctvom poštového doručovateľa alebo iným vhodným spôsobom,

5.6.2. elektronickou poštou na e-mail Objednávateľa, uvedený v objednávke.

5.7. Dopravca je oprávnený požadovať zálohu na vykonanie objednanej prepravy až do výšky celkového cestovného za objednanú prepravu (za príslušný počet cestujúcich a kilometrov) podľa príslušného cenníka. Na tento účel je oprávnený vystaviť Objednávateľovi zálohovú faktúru, ktorú mu zašle spolu s akceptáciou objednávky alebo neskôr v čase, ktorý uvedie v akceptácii objednávky. Neuhradením zálohovej faktúry v lehote splatnosti, zmluva o preprave osôb od počiatku zaniká. Po prijatí zálohy vystaví Dopravca daňový doklad v súlade so zákonom o DPH č. 222/2004 Z.Z. v znení neskorších novelizácií.

5.8. Ak Dopravca nezašle Objednávateľovi zálohovú faktúru na úhradu cestovného za objednanú prepravu v čase podľa bodu 5.7., má sa za to, že zálohu na úhradu prepravného nepožaduje a objednanú prepravu vykoná v súlade s Prepravnou zmluvou a jej platobnými podmienkami.

5.9. Objednávateľ prepravy alebo ním určený zástupca je oprávnený navrhnúť zmenu Prepravnej zmluvy pred začatím prepravy za podmienok bodu 5.4. tohto prepravného poriadku. Dopravca môže vyhovieť návrhu, ak to dovoľuje jeho prevádzka a nie je tým ohrozená bezpečnosť prepravy.

VI. Odstúpenie od zmluvy v príležitostnej autobusovej doprave

6.1. Od Prepravnej zmluvy v nepravidelnej doprave je možné odstúpiť, ak je to účastníkmi zmluvy dohodnuté v písomne uzatvorenej zmluve.

6.2. Dôvody odstúpenia od Prepravnej zmluvy o preprave osôb účastníci zmluvy dohodnú so zreteľom na konkrétny prípad.

6.3. Dôvodom odstúpenia od Prepravnej zmluvy na strane dopravcu je vždy zánik platnosti príslušnej dopravnej licencie, koncesie, alebo povolenia.

6.4. Odstúpením od Prepravnej zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je dohodnuté inak.

6.5. Prepravnú zmluvu je možné zrušiť výlučne pred realizáciou prepravy osôb, a to buď písomnou dohodou medzi Objednávateľom a Dopravcom alebo odstúpením Dopravcu alebo Objednávateľa od Prepravnej zmluvy v súlade s týmto článkom.

6.6. Dopravca je oprávnený písomne odstúpiť od Prepravnej zmluvy, ak:

6.6.1. Objednávateľ ešte neuhradil prepravné a bolo začaté konkurzné alebo reštrukturalizačné konanie na majetok Objednávateľa alebo Objednávateľ vstúpil do likvidácie,

6.6.2. objednávateľ uhradil zálohovú faktúru len čiastočne a zostatok zálohovej faktúry neuhradil ani na výzvu Objednávateľa,

6.6.3. dopravca nemôže vykonať prepravu za dohodnutých podmienok,

6.6.4. dopravca nie je z objektívnych dôvodov, nezávislých na vôli Dopravcu (vyššia moc) schopný v dohodnutý deň a čas poskytnúť dohodnutú prepravu.

6.7. Objednávateľ je oprávnený odstúpiť od Prepravnej zmluvy, ak bolo začaté konkurzné alebo reštrukturalizačné konanie na majetok Dopravcu alebo Dopravca vstúpil do likvidácie.

6.8. Objednávateľ je oprávnený písomne odstúpiť od Prepravnej zmluvy, ak:

6.8.1. Objednávateľovi nevyhovujú Dopravcom navrhované podmienky,

6.8.2. Dopravca nezačne s dohodnutou prepravou do jednej hodiny od dohodnutého času pristavenia vozidla – to však neplatí, ak je meškanie v dôsledku okolností nezávislých na vôli dopravcu (tzv. vyššia moc).

6.9. Odstúpenie od zmluvy musí byť odôvodnené a druhej strane doručené:

6.9.1. na adresu jej sídla uvedenú v obchodnom registri prostredníctvom poštového doručovateľa alebo iným vhodným spôsobom. Odstúpenie od zmluvy sa považuje

za doručené dňom prevzatia doručovanej zásielky adresátom, a v prípade nedoručenia zásielky, dňom vrátenia nedoručenej zásielky odosielateľovi,

6.9.2. na e-mailovú adresu uvedenú v objednávke, ak sa odstúpenie od zmluvy doručuje Objednávateľovi alebo na e-mailovú adresu zverejnenú na webovom sídle Dopravcu alebo na e-mailovú adresu osoby, ktorá bola uvedená v akceptácii objednávky Dopravcom, ak sa odstúpenie od zmluvy doručuje Dopravcovi; za deň doručenia sa považuje deň odoslania e-mailovej správy.

6.10. V prípade odstúpenia Objednávateľa od Prepravnej zmluvy v lehote menej ako 3 dni pred dohodnutým dátumom začatia prepravy, alebo odstúpenia Objednávateľa od zmluvy podľa bodu 6.8.1 tohto článku v lehote menej ako 3 dni pred dohodnutým dátumom začatia prepravy, je Objednávateľ povinný uhradiť Dopravcovi zmluvnú pokutu vo výške 50 % zo stanovenej ceny za prepravu ako storno poplatok, ak sa Dopravca a Objednávateľ nedohodnú inak. Ak bola dohodnutá preprava Objednávateľom odvolaná až po výjazde vozidla Dopravcu na miesto jeho pristavenia alebo ak vozidlo Dopravcu bolo na miesto už pristavené a preprava sa neuskutočnila z dôvodov na strane Objednávateľa, je Objednávateľ povinný uhradiť popri zmluvnej pokute aj škodu, ktorá mu tým vznikla.

6.11. Ak dôjde k odstúpeniu od zmluvy po pristavení vozidla na dohodnuté miesto a v dohodnutom čase z dôvodu, že cestujúci nerešpektovali zákaz prepravy stojacich cestujúcich mimo obec, dopravca je oprávnený postupovať v zmysle bodu 6.10., pričom objednávateľ uhradí dopravcovi aj náklady dopravcu spojené s výkonom márnej jazdy vozidlom z miesta stanovišťa vozidla na miesto pristavenia a späť.

VII. Prepravný doklad

7.1. Plnenie Prepravnej zmluvy, jej obsah, prípadná zmena sú evidované v prepravnom doklade.

7.2. Prepravný doklad pripraví Dopravca podľa Objednávky a počas prepravy vodič vozidla eviduje všetky údaje potrebné k vyúčtovaniu prepravy a iných náhrad.

7.3. Objednávateľom poverený zástupca je povinný skontrolovať a potvrdiť správnosť údajov evidovaných v prepravnom doklade. Pred začatím prepravy potvrdzuje správne pristavenie vozidla – dátum, miesto, čas, počet účastníkov prepravy a stav počítadla kilometrov. Po skončení prepravy potvrdzuje trasu, zastávky, doby čakaní, stav počítadla kilometrov na konci prepravy, podpisom potvrdí súhlas s vykázanými kilometrami.

7.4. Ak údaje Objednávateľa boli nesprávne a v dopade mali alebo mohli mať za následok ukrátenie Dopravcu na cene za prepravu, Dopravca je oprávnený uplatniť osobitnú prirážku dvojnásobku sumy, o ktorú mohol byť alebo bol Dopravca na cene za prepravu ukrátený.

VIII. Vykonanie dohodnutej prepravy

8.1. Dopravca je povinný k realizácii Zmluvy o preprave osôb pristaviť vozidlo v dohodnutom čase podľa Zmluvne dohodnutých podmienok.

8.2. Ak dôjde počas prepravy k poruche Dopravca je povinný zabezpečiť jej odstránenie, alebo ak je to prevádzkovo možné, zabezpečiť pristavenie náhradného vozidla.

8.3. Dopravca je povinný vykonať prepravu po vopred dohodnutej trase. Ak nebolo vopred dohodnuté inak, prípadné osobitné povolenia pre jazdu po určitej časti trasy zabezpečuje Objednávateľ.

8.4. Ak trasa nie je dohodnutá, Dopravca sa zaväzuje vzhľadom na druh použitého vozidla a účel prepravy vyberať čo najhospodárnejšiu trasu vo väzbe na stanovené časy a termíny.

8.5. Ak vznikne na tejto trase prekážka, ktorá bráni jej použitiu, o voľbe náhradnej trasy rozhoduje Dopravca za dodržania podmienok podľa bodu 8.4., alebo zodpovedný zástupca Objednávateľa.

8.6. Ak došlo k zmenám kalkulovanej trasy podľa predchádzajúceho odseku Dopravca má nárok na dovozné za vzdialenosť zodpovedajúcu skutočne použitej trasy.

8.7. V prípade meškania odchodu autobusu z dohodnutého miesta v dôsledku meškania cestujúceho, ktorý nebol v dohodnutý čas na dohodnutom mieste pripravený na odchod autobusu, Dopravca nenesie za toto meškanie zodpovednosť a Objednávateľovi ani cestujúcim v dôsledku meškania Dopravcu nevznikajú žiadne nároky voči Dopravcovi.
8.8. Cestujúci je povinný riadiť sa pokynmi Dopravcu a pokynmi zverejnenými vo forme nápisov alebo piktogramov v a na vozidle (pokyny k nástupu a výstupu, držaniu sa, pripútaniu sa a pod.)
8.9. Dopravca je povinný vykonať dohodnutú prepravu s odbornou starostlivosťou. Na realizáciu Zmluvy o preprave osôb je oprávnený použiť aj iné organizácie, pritom zodpovedá tak, ako keby prepravu vykonal sám.

IX. Prepravné a iné náhrady

9.1. Ak sú splnené podmienky tohto prepravného poriadku, patrí Dopravcovi za uskutočnené výkony prepravné.
9.2. K prepravnému patria dopravcovi aj hotové výdavky potrebné na uskutočnenie prepravy alebo vynaložené z príkazu alebo v záujme Objednávateľa prepravy (zodpovedného zástupcu).
9.3. Ak v priebehu realizácie Zmluvy o preprave osôb nastane čakanie, Objednávateľ je povinný poskytnúť Dopravcovi náhradu nie len za čakanie, ktoré je súčasťou prepravného výkonu, ale aj za čakanie, ak:
  9.3.1. vzniklo z príčin súvisiacich s účelom a spôsobom vykonania dojednanej prepravy,
  9.3.2. vzniklo z titulu nedostatočných alebo nesprávnych údajov poskytnutých Objednávateľom, alebo
  9.3.3. vzniklo z príčin na strane Objednávateľa alebo cestujúcich.
9.4. Výška úhrady sa stanoví dohodou medzi Dopravcom a Objednávateľom.
9.5. Prepravné je povinný uhradiť objednávateľ na základe vystavenej faktúry úhradou cez peňažný ústav, alebo v hotovosti.

X. Základné povinnosti Dopravcu

10.1. Dopravca prevádzkuje prepravu osôb v súlade s udelenými povoleniami, dopravnými licenciami, licenciami ES a v súlade so zák. č. 56/2012 a Nar. č. 181/2011.
10.2. Dopravca je povinný v dohodnutý dátum a čas pristaviť vozidlo s dohodnutým vybavením v dohodnutom nástupnom mieste a byť pripravený zrealizovať dohodnutú prepravu osôb.
10.3. Dopravca je povinný v prípade objednania spiatočnej dopravy alebo zájazdu s viacerými zastávkami, byť vždy v čase dohodnutom s Objednávateľom pripravený na dohodnutom mieste odchodu a umožniť všetkým cestujúcim nástup do vozidla. V prípade meškania cestujúcich s nástupom do vozidla, nie je Dopravca zodpovedný za meškanie odchodu vozidla.
10.4. Dopravca je ďalej povinný:
  10.4.1. zreteľne označiť oprávnené osoby, ktoré majú právo dávať cestujúcim pokyny na zachovanie bezpečnosti a plynulosti dopravy (vodič autobusu, sprievodca, dispečer),
  10.4.2. starať sa v čo najvyššej možnej miere o bezpečnosť, pohodlie a nerušenú prepravu cestujúcich, príručnej batožiny, cestovnej batožiny v súlade s týmto prepravným poriadkom,
  10.4.3. dodržiavať bezpečnostné prestávky v zmysle príslušnej sociálnej legislatívy v doprave (Nariadenie EP a RADY (ES) č. 561/2006),
  10.4.4. v prípade dopravnej nehody sa bezodkladne postarať o bezpečnosť a zdravie cestujúcich, o zabezpečenie prvej pomoci a zabezpečiť im čo najvyššie pohodlie v súlade s týmto prepravným poriadkom,

10.4.5. vytvoriť podmienky pre plynulú a komfortnú prepravu zdravotne postihnutým osobám a osobám so zníženou pohyblivosťou v súlade s týmto prepravným poriadkom,

10.4.6. zabezpečiť, aby osádka autobusu alebo iné oprávnené osoby Dopravcu poskytli cestujúcim informácie týkajúce sa podmienok ich prepravy, najmä ich práv a povinností pri preprave, priebeh prepravy, ak ich o to cestujúci požiada; pri uplatňovaní tohto práva je cestujúci povinný dbať na to, aby osádka autobusu alebo iné oprávnené osoby Dopravcu neboli zaťažované nad nevyhnutnú mieru,

10.4.7. v súlade s týmto prepravným poriadkom umožniť cestujúcim uplatňovať svoje práva na náhradu škody, spôsobenú osobitnou povahou prevádzky dopravy.

10.5. Dopravca je oprávnený prostredníctvom vodiča, iného člena osádky autobusu alebo zamestnanca povereného organizáciou prepravy (ďalej len „dispečer") dávať pokyny a príkazy cestujúcim na účel zaistenia ich bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, ktorí sú povinní ich uposlúchnuť.

10.6. Dopravca zodpovedá za stratu alebo poškodenie invalidných vozíkov, iného vybavenia na zabezpečenie pohyblivosti alebo asistenčných zariadení. Škodu za stratu alebo poškodenie nahradí Dopravca alebo správca autobusovej stanice zodpovedný za danú stratu alebo poškodenie. Výška náhrady škody podľa tohto ustanovenia je rovná nákladom na nahradenie alebo opravu stratenej alebo poškodenej pomôcky alebo zariadenia.

10.7. Po ukončení prepravy vystaví dopravca daňový doklad pre Objednávateľa v súlade so zákonom o účtovníctve č. 431/2002 Z. z. v znení následných novelizácií a zákona o DPH č. 222/2004 Z. z. v znení následných novelizácií.

XI. Práva Dopravcu

11.1. Dopravca je oprávnený požadovať od Objednávateľa úhradu prepravného na základe vystavenej faktúry. V prípade omeškania s úhradou prepravného alebo časti prepravného, má Dopravca nárok na zmluvnú pokutu vo výške 0,05 % z dlžnej čiastky za každý aj začatý deň omeškania.

11.2. Dopravca je oprávnený prostredníctvom vodiča alebo iného člena osádky autobusu, dávať pokyny a príkazy cestujúcim na účel zaistenia ich bezpečnosti alebo bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, ktorí sú povinní ich uposlúchnuť.

11.3. Dopravca je oprávnený prostredníctvom vodiča autobusu alebo inej oprávnenej osoby Dopravcu odmietnuť prepravu cestujúceho a vylúčiť cestujúceho z prepravy, ak:

11.3.1. správanie cestujúceho vzbudzuje obavu o bezpečnosť, život alebo zdravie vodiča alebo ostatných cestujúcich,

11.3.2. cestujúci znečisťuje alebo poškodzuje vozidlo Dopravcu,

11.3.3. cestujúci vo vozidle fajčí alebo konzumuje alkoholické nápoje alebo existuje podozrenie, že cestujúci je pod vplyvom alkoholu alebo návykových alebo psychotropných látok,

11.3.4. cestujúci svojim hlasovým prejavom, pískaním, reprodukovaním hudby alebo iných zvukov alebo inými prejavmi pôsobí rušivo na vodiča alebo ostatných cestujúcich,

11.3.5. cestujúci akýmkoľvek iným spôsobom ohrozuje plynulosť alebo bezpečnosť dopravy, najmä vstupovaním do priestoru vodiča, nastupovaním alebo vystupovaním z vozidla mimo určenej zastávky alebo iným nevhodným konaním,

11.3.6. cestujúci napriek upozorneniu vodiča alebo inej oprávnenej osoby nerešpektuje akékoľvek ustanovenie tohto prepraveného poriadku.

11.4. V prípadoch podľa bodu 11.3. je Dopravca oprávnený prerušiť vykonávanú prepravu až do okamihu opustenia vozidla cestujúcim, ktorého konanie oprávňuje Dopravcu odmietnuť prepravu cestujúceho.

11.5. Zodpovednosť za konanie cestujúcich nesie Objednávateľ, ktorý je povinný v prípade podľa bodu 11.3. primárne upozorniť cestujúcich na možnosť ich vylúčenia z prepravy a zjednať nápravu priamo vo vozidle.

11.6. Dopravca je oprávnený prepraviť v rámci dohodnutej dopravy len taký počet osôb, ktorý dovoľuje kapacita vozidla.

11.7. Dopravca má právo na náhradu účelne uskutočnených výkonov, aj keď Dopravca prepravu nevykonal v dohodnutom rozsahu. Ak sa preprava nevykonala v dohodnutom

rozsahu z dôvodov na strane Dopravcu, Dopravca má právo na náhradu, len ak Objednávateľ mal alebo mohol mať z čiastočne vykonanej prepravy prospech.

XII. Práva a povinnosti Objednávateľa

12.1. Objednávateľ má právo na poskytnutie prepravy osôb podľa Prepravnej zmluvy.
12.2. Ak dohodnutá preprava osôb podlieha konaniu podľa osobitných predpisov, najmä colných a zdravotno-bezpečnostných, je Objednávateľ (zodpovedný zástupca Objednávateľa) povinný vykonať sám všetky potrebné opatrenia a to, ak sa tak dohodlo, aj za zamestnancov Dopravcu. Ak sa konanie týka prepravovaných osôb, zodpovedný zástupca Objednávateľa je povinný zabezpečiť ich prítomnosť a potrebnú súčinnosť.
12.3. Objednávateľ zodpovedá za to, že všetci cestujúci budú vždy v dohodnutý čas a na dohodnutých miestach pripravení na odchod autobusu.
12.4. Objednávateľ (zodpovedný zástupca Objednávateľa) je povinný poskytnúť potrebnú súčinnosť pri zabezpečení potrebného odpočinku, nocľahu vodičom, vhodného parkovania vozidla a ak sa dohodlo aj stravovania.
12.5. Zodpovedný zástupca Objednávateľa zodpovedá za udržiavanie čistoty a poriadku vo vozidle a za dodržiavanie bezpečnostných predpisov účastníkmi prepravy. Zodpovedný zástupca Objednávateľa zodpovedá za to, že všetci cestujúci budú v dohodnutý čas a na dohodnutých miestach pripravení na odchod autobusu.

XIII. Práva a povinnosti účastníkov prepravy

13.1. Účastník prepravy má právo, aby ho dopravca bezpečne, riadne a včas podľa prepravil na dohodnuté miesto / miesta.
13.2. Účastník prepravy má právo na informácie o podmienkach prepravy, ktoré mu je povinný poskytnúť vodič autobusu alebo iný oprávnený zamestnanec Dopravcu.
13.3. Cestujúci so zdravotným postihnutím a cestujúci so zníženou pohyblivosťou majú právo na vyhradené miesto vo vozidle Dopravcu.
13.4. Zdravotne postihnuté osoby, ktoré na pomoc používajú vodiaceho psa, majú právo na prepravu spolu s vodiacim psom, označeným pre tento účel. Vodiaci pes sa prepravuje bezodplatne.
13.5. Účastník prepravy je povinný:
  13.5.1. nastupovať do autobusu a vystupovať z neho iba na určených miestach,
  13.5.2. nastupovať a vystupovať možno iba na pokyn vodiča alebo iného člena osádky autobusu,
  13.5.3. správať sa tak, aby nenarúšal bezpečnú, pokojnú a pohodlnú prepravu ostatných účastníkov, neobťažoval ostatných účastníkov prepravy a osádku autobusu,
  13.5.4. rešpektovať a riadiť sa pokynmi a príkazmi členov osádky autobusu, vodičov smerujú k zaisteniu jeho bezpečnosti a bezpečnosti ostatných cestujúcich alebo bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, dodržiavať ustanovenia tohto prepravného poriadku,
  13.5.5. neznečisťoval a nepoškodzoval autobus a zariadenia dopravcu slúžiace cestujúcim,
  13.5.6. mať pri sebe všetky potrebné doklady na bezproblémové vybavenie, resp. bezproblémovú kontrolu v inom štáte,
  13.5.7. byť súčinný a spolupracovať pri kontrolách.
13.6. Účastník prepravy je povinný zdržať sa všetkého, čo by mohlo ohrozovať bezpečnosť cestujúcich alebo bezpečnosť a plynulosť prepravy, poriadok v autobuse alebo pôsobiť rušivo na osádku vozidla pri výkone služby alebo spôsobiť škodu ostatným účastníkom.
13.7. Účastníkom príležitostnej prepravy nie je dovolené najmä:
  13.7.1. zdržiavať sa v priestore vyhradenom pre vodiča a obsadzovať miesto na sedenie určené pre ďalšieho člena osádky,
  13.7.2. prihovárať sa vodičovi počas jazdy,
  13.7.3. fajčiť vo vozidle a v zariadeniach určených pre potrebu cestujúcich,
  13.7.4. vyhadzovať z vozidla odpadky a iné predmety,

13.7.5. vstávať a prechádzať sa počas jazdy po autobuse, ak to nie je nevyhnutné na zaistenie bezpečnosti a zdravia osádky autobusu,

13.8. V prípade, že cestujúci svojim konaním spôsobí škodu na majetku Dopravcu, je povinný Dopravcovi túto škodu nahradiť v súlade s ust. §420 a nasl. zák. č. 40/1964 Zb., Občianskeho zákonníka. V prípade spôsobenia škody Dopravcovi, je Cestujúci povinný preukázať sa na výzvu oprávneného pracovníka Dopravcu občianskym preukazom a umožniť Dopravcovi zaznamenať si jeho osobné údaje pre účely uplatňovania náhrady škody zo strany Dopravcu. Ak si účastník prepravy nesplní povinnosť uhradiť Dopravcovi spôsobenú škodu podľa predchádzajúcej vety, túto povinnosť znáša Objednávateľ.

13.9. Osoba mladšia ako 6 rokov musí cestovať v sprievode osoby staršej ako 15 rokov.

13.10. Ak sú sedadlá vozidla vybavené bezpečnostnými pásmi, cestujúci sú povinní ich použiť v súlade s príslušnými predpismi.

XIV. Preprava batožiny

14.1. Účastník prepravy má právo na prepravu príručnej batožiny a cestovnej batožiny.

14.2. Príručná batožina sa prepravuje na mieste k tomu určenom tak, aby neohrozovala ani neobmedzovala vodiča ani ostatných účastníkov prepravy.

14.3. Cestovná batožina sa prepravuje oddelene od účastníka prepravy. Cestovná batožina je všetko, čo nie je príručnou batožinou a zároveň nie je vylúčené z prepravy.

14.4. Vodič vozidla určí, či sa batožina prepraví ako príručná batožina alebo ako cestovná batožina, mimo priestoru pre cestujúcich. Ak vodič určí ako miesto prepravy batožiny batožinový priestor, účastník prepravy je povinný upozorniť na osobitnú povahu batožiny, najmä na jej obsah a hodnotu, a ak vyžaduje, aby sa s ňou určitým spôsobom zaobchádzalo alebo aby sa ukladala v určitej polohe. Cestujúci nie je oprávnený prepravovať v cestovnej batožine peniaze, šperky a iné cennosti v hodnote vyššej ako 50,- Eur.

14.5. Účastník prepravy je povinný označiť každú prepravovanú cestovnú batožinu svojim menom, priezviskom a adresou trvalého pobytu. Ukladať a vyberať batožinu z batožinového priestoru môže cestujúci len so súhlasom vodiča.

14.6. Dopravca zodpovedá za škodu, ktorá vznikla na cestovnej batožine prepravovanej oddelene od cestujúceho v čase od jej prevzatia do jej vydania po skončení prepravy cestujúceho. Ak bola škoda spôsobená cestujúcim, vadnosťou batožiny, jej obalu alebo balenia, osobitnou povahou batožiny alebo okolnosťou, ktorú dopravca nemohol odvrátiť, alebo preto, že cestujúci neupozornil vodiča na potrebu osobitného nakladania s batožinou, dopravca za škodu nezodpovedá. Rovnako dopravca nezodpovedá za škodu, ktorá vznikla na opustenej batožine.

14.7. Z prepravy sú vylúčené:

14.7.1. nebezpečné veci,

14.7.2. veci, preprava ktorých je zakázaná právnymi predpismi,

14.7.3. zbrane, s výnimkou strelných zbraní príslušníkov ozbrojených síl a polície,

14.7.4. veci, ktoré môžu ohroziť bezpečnosť alebo plynulosť prepravy alebo poškodiť, či znečistiť ostatných cestujúcich alebo vozidlo,

14.7.5. veci, ktoré svojím zápachom, odpudzujúcim vzhľadom alebo z iného dôvodu by mohli byť cestujúcim na ťarchu.

XV. Postup pri nájdení zabudnutej príručnej batožiny a iných vecí

15.1. Za zabudnuté veci počas prepravy Dopravca nenesie zodpovednosť.

15.2. Pokiaľ osádka vozidla po ukončení prepravy v cieľovej zastávke nájde v autobuse zabudnutú vec, je povinná túto odovzdať zodpovednému zamestnancovi Dopravcu, ktorý ju zaeviduje a uskladní. Dopravca nezodpovedá za obsah nájdenej batožiny.

15.3. Pokiaľ je Dopravcovi známa adresa vlastníka, upovedomí ho o nájdení zabudnutej veci v autobuse alebo inom zariadení Dopravcu. V inom prípade Dopravca o nájdení batožiny upovedomí Objednávateľa.

15.4. V prípade že sa vlastník zabudnutej veci prihlási o jej vydanie do troch dní, táto sa mu vydá bez poplatku za skladovanie. Po lehote troch dní má Dopravca právo účtovať poplatok za uskladnenie, a to 2,- € za každý začatý deň.

15.5. Dopravca má právo žiadať od vlastníka zabudnutej veci, ktorý si ju žiada, alebo od osoby splnomocnenej k tomu jej vlastníkom popis veci, prípadne jej obsahu a až po spoločnom preskúmaní veci alebo jej obsahu sa táto vydá vlastníkovi. Pri odovzdávaní nájdenej veci je vlastník povinný preukázať sa preukazom totožnosti, ktorého číslo Dopravca spolu s adresou poznamená v príslušnej evidencii.

15.6. Ak si vlastník veci nevyzdvihne, odovzdá ich Dopravca podľa ustanovenia §135 ods. 1 Občianskeho zákonníka príslušnému štátnemu orgánu, ktorým je miestne príslušný obvodný úrad v sídle kraja, v ktorého územnom obvode sa zabudnutá vec nachádza. Ak sa vlastník veci neprihlási u príslušného štátneho orgánu do jedného roka po tom, čo mu bola zabudnutá vec odovzdaná, pripadá nájdená vec do vlastníctva štátu.

XVI. Postup vodiča pri dopravnej nehode, požiari, poruche autobusu, úrazu alebo náhleho ochorenia účastníka prepravy počas prepravy

16.1. Pokiaľ dôjde k dopravnej nehode vodič autobusu je povinný v medziach svojich schopností a možností postarať sa o obmedzenie možných následky nehody na čo najnižšiu mieru a nemohlo dôjsť k prípadnému ďalšiemu ohrozeniu osôb.

16.2. Vodič je povinný najmä:

16.2.1. urobiť vhodné opatrenia k zaisteniu bezpečnosti cestnej premávky na mieste nehody,

16.2.2. poskytnúť podľa svojich schopností a možností prvú pomoc zraneným osobám a okamžite privolať záchrannú zdravotnú službu,

16.2.3. urobiť vhodné opatrenia k zaisteniu bezpečnosti a zdravia účastníkov prepravy a ochrany ich batožín,

16.2.4. ohlásiť dopravnú nehodu Policajnému zboru, zodpovednému zamestnancovi dopravcu a svojmu nadriadenému,

16.2.5. zodpovedný zamestnanec Dopravcu sa bezodkladne postará o náhradnú prepravu účastníkov prepravy ako aj ich batožín do cieľovej zastávky a urobí ďalšie opatrenia pre čo najrýchlejšie odstránenie následkov dopravnej nehody.

16.3. V prípade úrazu alebo náhleho ochorenia účastníka prepravy je vodič autobusu povinný v medziach svojich schopností a možností poskytnúť prvú pomoc a dopraviť ho do najbližšieho zdravotníckeho zariadenia na ošetrenie alebo privolať záchrannú zdravotnú službu.

16.4. Pokiaľ dôjde počas prepravy k mimoriadnej udalosti, pri ktorej sú ohrozené životy alebo zdravie účastníkov prepravy, osádky autobusu (živelná pohroma) tak, že sa preprava nedá vykonať, Dopravca dopraví účastníkov prepravy, pokiaľ to prevádzkové pomery umožňujú, do ich cieľovej zastávky najbližšou trasou.

16.5. V prípade, že v preprave sa v dôsledku mimoriadnej udalosti nedá pokračovať ani odklonením sa od trasy, Objednávateľ po dohode s Dopravcom stanoví ďalší postup prepravy.

XVII. Uplatňovanie práv, reklamácie

17.1. Objednávateľ je oprávnený uplatniť reklamáciu počas pracovnej doby osobne v prevádzke Dopravcu, kde bola služba poskytnutá, alebo osobne vo výdajniach cestovných lístkov Dopravcu a v jeho informačných centrách, alebo vyplnením formulára na webovej stránke dopravcu, môže ju zaslať poštou na adresu sídla Dopravcu, prípadne elektronickou poštou.

17.2. **Adresa sídla dopravcu:**

ARRIVA Liorbus, a.s.
Bystrická cesta 62
034 01 Ružomberok
Slovenská republika
e – mail: sekretariat.rk@arriva.sk
www.arriva.sk/liorbus

17.3. Reklamujúci uplatňuje u Dopravcu práva a nároky vyplývajúce z tohto prepravného poriadku bez zbytočného odkladu; ak sa práva neuplatnili najneskôr do šiestich mesiacov odo dňa, kedy mal uplatňovaný nárok vzniknúť, zaniknú. To neplatí v prípade nárokov na náhradu škody na zdraví, ktoré môže cestujúci uplatniť priamo na súde v premlčacej dobe podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka. Každá reklamácia musí obsahovať:

17.3.1. identifikačné údaje reklamujúceho, presnú poštovú adresu, na ktorú žiada zaslať vybavenie reklamácie, telefónne číslo, názov jeho peňažného ústavu s uvedením čísla účtu pre prípad, že mu bude vyplácaná finančná náhrada,

17.3.2. predmet reklamácie,

17.3.3. primerané zdôvodnenie a vymedzenie práva, ktoré týmto spôsobom voči dopravcovi uplatňuje,

17.3.4. súpis dokladov priložených k reklamácii a fotokópie predmetných dokladov; medzi dokladmi musí byť predložený doklad o poskytnutí služby alebo nákupe výrobku (cestovný lístok, batožinový lístok, pokladničný blok),

17.3.5. dátum podania reklamácie, podpis reklamujúceho (ak zápis v registri takúto formu podpisovania vyžaduje); tento údaj sa v prípade podania reklamácie elektronickou formou nevyžaduje.

17.4. Reklamujúci je povinný uplatniť svoje práva a nároky písomnou reklamáciou, v ktorej presne a jasne vymedzí, ktoré jeho práva boli akým spôsobom dotknuté a akú kompenzáciu požaduje a zároveň vznik svojich nárokov primerane odôvodní.

17.5. Ak cestujúci podáva reklamáciu ústnou formou, spíše oprávnený zamestnanec Dopravcu o podaní reklamácie zápisnicu, ktorú je reklamujúci cestujúci povinný podpísať.

17.6. Ak reklamáciu, z ktorej by vyplynuli možné finančné náhrady podáva jedna osoba v mene viacerých, je potrebné aby sa k reklamácii doložilo splnomocnenie, v ktorom osoby oprávňujú reklamujúceho, aby konal v ich mene.

17.7. Ak reklamácia nemá náležitosti uvedené v bode 17.3., Dopravca vyzve reklamujúceho na jej doplnenie v lehote nie kratšej ako 7 pracovných dní. Ak reklamujúci cestujúci v určenej lehote reklamáciu doplní, platí, že bola podaná včas. Čas potrebný na opravu, resp. doplnenie náležitostí reklamácie reklamujúcim sa nezapočítava do lehoty potrebnej na rozhodnutie o vybavení reklamácie. Ak cestujúci reklamáciu v určenej lehote nedoplní a z podanej reklamácie nevyplýva dôvod na uznanie nárokov reklamujúceho, Dopravca reklamáciu odmietne.

17.8. Reklamujúci je povinný dopravcovi poskytnúť všetku súčinnosť potrebnú na objasnenie reklamovanej skutočnosti. Pokiaľ odmietne túto súčinnosť poskytnúť, Dopravca nie je povinný vykonať ďalšie preverenie reklamácie a nie povinný ďalej skúmať oprávnenosť reklamácie.

17.9. Dopravca je povinný najneskôr do 1 mesiaca od prijatia reklamácie informovať reklamujúceho o tom, či je reklamácia opodstatnená, odmietnutá alebo sa stále vybavuje. Písomný doklad vydá Dopravca reklamujúcemu aj vtedy, ak reklamácii nevyhovie, resp. vyhovie len čiastočne. Oznámenie o konečnom vybavení reklamácie musí Dopravca doručiť reklamujúcemu najneskôr do 3 mesiacov od prijatia reklamácie. Dopravca nenesie zodpovednosť za to, že sa na reklamujúcim uvedenú kontaktnú adresu nepodarilo odoslaný písomný doklad doručiť.

17.10. Po uplynutí lehoty na vybavenie reklamácie má reklamujúci rovnaké práva ako pri neodstrániteľnej chybe, t. j. reklamujúci má právo od zmluvy odstúpiť.

17.11. Dopravca ma právo odmietnuť vybavenie reklamácie v prípade ak:

17.11.1. reklamácia nebola podaná v súlade s prepravným a reklamačným poriadkom,

17.11.2. reklamáciu si reklamujúci uplatňuje po uplynutí lehôt stanovených v tomto reklamačnom poriadku,

17.11.3. reklamácia nebola podaná oprávnenou osobou.

17.12. Pokiaľ reklamujúci nie je spokojný so spôsobom, ktorým Dopravca vybavil jeho reklamáciu alebo ak sa reklamujúci domnieva, že Dopravca porušil jeho práva, má možnosť obrátiť sa na Dopravcu so žiadosťou o nápravu. Ak Dopravca na žiadosť o nápravu odpovie zamietavo alebo na ňu neodpovie do 30 dni odo dňa jej odoslania, spotrebiteľ má právo

podať návrh na začatie alternatívneho riešenia svojho sporu podľa ustanovenia §12 zákona 391/2015 Z. z. o alternatívnom riešení spotrebiteľských sporov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Alternatívnym riešením sporu je postup subjektu alternatívneho riešenia sporov podľa tohto zákona, ktorého cieľom je dosiahnutie zmierlivého vyriešenia sporu medzi stranami sporu.

17.13. Príslušným subjektom na alternatívne riešenie spotrebiteľských sporov s predávajúcim Arriva Liorbus, a.s. je:

Ústredný inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie
P. O. BOX 29
Bajkalská 21/A
827 99 Bratislava

Adresa na podávanie podaní v elektronickej podobe: **info@soi.sk**

alebo iná oprávnená právnická osoba zapísaná zozname subjektov alternatívneho riešenia sporov vedenom Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky (zoznam je dostupný na stránke http://www.mhrs.sk). Spotrebiteľ má právo voľby, na ktorý z uvedených subjektov alternatívneho riešenia spotrebiteľských sporov sa obráti.

17.14. Ostatné právne vzťahy medzi dopravcom a reklamujúcim, výslovne neupravené týmto reklamačným poriadkom, sa budú riadiť príslušnými ustanoveniami všeobecne záväzných právnych predpisov platných na území SR.

17.15. Spory, ktoré môžu vzniknúť medzi zmluvnými stranami pri vybavovaní a uplatňovaní reklamácie, budú riešené v prvom rade mimosúdnou cestou. Ak napriek tomu nedôjde k dohode, platí, že v prípade sporu je pre jeho rozhodnutie príslušný súd v sídle dopravcu.

XVIII. Osobitné ustanovenia pre medzinárodnú dopravu

18.1. Pre medzinárodnú dopravu platia ustanovenia predchádzajúcich článkov primerane, pokiaľ v tomto článku nie je stanovené inak.

18.2. Cestujúci je povinný počas medzinárodnej prepravy mať u seba platný cestovný doklad, pas alebo občiansky preukaz - podľa toho, aký cestovný doklad vyžaduje krajina, ktorou medzinárodná trasa prechádza.

18.3. Ak preprava určitého tovaru do zahraničia podlieha osobitným predpisom, za dodržanie týchto predpisov je zodpovedný výlučne cestujúci.

XIX. Záverečné ustanovenia

19.1. Tento prepravný poriadok je voči cestujúcim účinný odo dňa jeho zverejnenia na webovom sídle Dopravcu a od tohto dňa sa považuje za súčasť návrhu na uzavretie Prepravnej zmluvy v príležitostnej doprave.

19.2. Všetky zmeny a doplnky prepravného poriadku nadobúdajú účinnosť dňom ich zverejnenia na webovom sídle Dopravcu.

V Ružomberku dňa 01.08.2022

Ing. Pavol Jendroľ
riaditeľ dopravy